

LEDER FORUM

NR. 4/2014 – 12. ÅRGANG. LEDERBLAD FOR KFUK-KFUM-SPEIDERNE

Foto: Harald Undheim

3 NÅ ER DET DIN TUR!
Leder.

4 SPEIDERSTIGEN ER KLAR
Nytt speiderprogram er i stadig utvikling.

**6 SPENNENDE OG BEVISST-
GJØRENDE PROSESS**
Gand KFUK-KFUM-speidere forteller om sine erfaringer med gruppesamtalen.

8 FRILUFTSHELTER OG HAIKELIGA
Friluftshelt og Haikeligaen er våre store satsninger i Friluftslivets år.

10 DEN LYKKELIGE SPEIDERLEDER
Generalsekretærens hjørne.

**10 SKAL BYGGE FREMTIDENS
LEDERTRENING**
Prosjektgruppe for ny ledertrening er i gang.

**11 AV JORD ER DU KOMMET,
OG VI ER ENIGE OM DET**
Andakten er skrevet av Espen Klingsheim.

12 ROVERSIDENE
Studentspeiding og roverhøstens høydepunkter.

14 FORBUNDSNYTT
Store og små nyheter fra organisasjonen.

16 BOKANMELDELSER
Familieturen og *Under open himmel*
er to nye ressursbøker om friluftsliv.

17 ALLTID BEREDT I LONDON
Annhild Mortveit: KFUK-KFUM-speider og ettåring på KFUK-hjemmet i London.

18 I PAKT MED NATUREN
Kurset *På bar bakke* tok ledere med på en reise tilbake til det nære og primitive friluftsliv.

20 HYPERSYS – NYTT MEDLEMSSYSTEM
Nytt medlemssystem fra høsten 2015.

21 UNGDOMMENS KIRKEMØTE
Klara Marie Melsbøe Borud forteller fra Ungdommens kirkemøte i Stavern.

22 AUSTRE LEIRUNGSTIND 2288 MOH.
Inger Bratli forteller om sitt favorittfjell i Mitt fjell-spalten.

24 ARRANGEMENTSINFO
Aktuelle arrangementer.

NÅ ER DET *DIN* TUR!

Naturen er vår arena,
der lærer vi ferdigheter,
får utfolde, utfordre og
utvikle oss selv.

NÅ ER DET DIN TUR er slagordet til Friluftslivets år 2015. Et av målene er at året skal gi varige resultater i form av økt deltakelse i friluftsliv i alle deler av befolkningen, og være med på å gi friluftsliv økt oppmerksomhet.

Vi speidere er flinke til å komme oss på tur. Men kan vi speidere bruke denne anledningen til å sette fokus på eget friluftsliv? Naturen er vår arena, der lærer vi ferdigheter, får utfolde, utfordre og utvikle oss selv. Friluftslivet gir den fysiske rammen for fellesskapet. *Friluftshelt* er et nytt aktivitetssopplegg som oppfordrer til å bruke friluftslivet. Heftet er stiftet inn i midten av bladet. Bruk det gjennom året, og bli en Friluftshelt du også! Les mer om dette på s. 8-9.

Oppmerksomheten rundt Friluftslivets år gir oss også en mulighet til å vise oss frem. Og til å hjelpe andre som ikke er aktive til å komme seg ut. Jeg tror vi som speidere har knekt koden om at friluftsliv ikke trenger å være så vanskelig eller avansert. Dørstokkmila trenger ikke være så lang. Dette er noe vi kan lære bort.

Vår største satsning i Friluftslivets år 2015 er Haikeligaen. Turkonkurransen åpnes nå for alle, og det er fritt frem for vennegjenger, skoleklasser, naboer, familier og andre til å delta i konkurransen. De lagene som er mest på tur i løpet av semesteret vinner. Til lanseringen 9. januar blir det helt nye nettsider, det blir månedsoppdrag, flere klasser og premier, noen nye regler, og vi skal markedsføre det bredt. Vi får fått mye positiv tilbakemelding fra samarbeidsorganisasjoner, myndigheter og andre, og vi har troen på at Haikeligaen kan tilby noe som er morsomt og aktiviserende for andre.

Friluftslivets år skal aktivisere de som ikke er aktive fra før. Vi hører ofte om hvordan internett og teknologi er med på å gjøre barn og unge late, passive og overvektige, og at inaktivitet er samfunnets største helseutfordring. Dette kan vi speidere være med på å endre.

De fleste unge kan ikke huske en tid uten internett. Med Haikeligaen viser vi at teknologi kan bidra til å aktivisere barn og unge, snarere enn å passivisere. Bli med i konkurransen og inviter venner og bekjente til å melde på et lag i Haikeligaen. La oss vise at veien fra sofaen til turen i naturen, ikke trenger å være så lang!

Svein Olav

REDAKTØR AV
LEDERFORUM

Nr. 4/2014
12. årgang
Lederblad for Norges KFUK-KFUM-speidere

Redaktør:
Svein Olav Ekvik / svein.olav@kmspeider.no

Redaksjonskomité:
Ragnhild Erevik Fosse
Svein Olav Ekvik

Utgiver:
Norges KFUK-KFUM-speidere
Postboks 6810 St. Olavs plass
0130 OSLO
Tlf: 22 99 15 50
post@kmspeider.no
kmspeider.no
facebook.com/kmspeider

Org.nr: 971.274.018
Bankgiro: 3000.16.88487

Landssjef: Anders Østebø
Generalsekretær: Heidi Furustøl
Layout: Helene Moe Slinning
Trykk: 07 Gruppen AS
Forsidefoto: Harald Undheim
Opplag: 3500

Lederforum er
trykket på miljø-
vennlig papir.

SPEIDERSTIGEN ER KLAR

Programmet er i utvikling! Nå er speiderstigen vedtatt, og 22 nye merker er nylig lagt ut på speidermerker.no. Og aldersinndeling blir sak på Landstinget i april.

TEKST > Martin Enstad, leder av programpatruljen //
FOTO > Svein Olav Ekvik //

Fornyelsen av speiderprogrammet skal være ferdig til januar 2016. Dette betyr at det jevnlig tas viktige beslutninger, og nye programelementer blir gjort tilgjengelige for organisasjonen.

SPEIDERSTIGEN

Basert på høringsvar fra grupper og kretser, og respons fra ledere og speidere på landsleiren har programpatruljen Snøugle jobbet videre med det nye speiderprogrammet. En vesentlig respons fra ledere har vært at man ikke ønsker å bruke ordet læringsmål i speideren. Dette oppleves av mange som et «skoleord», som assosieres med krav og tester, i stedet for *learning by doing* på speidermåten.

Programpatruljen er opptatt av å være lydhør for den responsen vi får fra organisasjonen. Vi har derfor gått bort fra ordet læringsmål, og i stedet har man vedtatt dokumentet «Speiderstigen – emneoversikt for speidertiden».

Speiderstigen er en oversikt over de emnene som tilhører ulike deler av speidertiden. Speiderstigen er strukturert etter våre fem verdier: *Kristen tro, Fellesskap, Personlig utvikling, Friluftsliv og Samfunnsengasjement*. Innenfor hver verdi er det beskrevet målsettingene med arbeidet for de

ulike arbeidsgrenene, og de er sortert under overskriftene «kan», «kjenner» og «erfart».

Hensikten med Speiderstigen er å sikre at utfordringene er tilpasset speidernes alder, og samtidig at speiderne lærer noe nytt når de kommer til en ny arbeidsgren. For eksempel skal en oppdager ha erfart å bruke et kart sammen med andre, til å finne en skatt på et kjent område. En stifinner skal ha erfart å bruke kart aktivt som hjelpemiddel når man er på tur. En vandrers skal, når hun er ferdig med 7. klasse, ha erfart å bruke kart og kompass til å finne fram i ukjent terreng, samt å ta ut og følge en kompasskurs og ha brukt GPS som et nyttig verktøy. En vandrers som er ferdig i 10. klasse skal ha erfart å instruere andre speidere i bruk av kart og kompass for å finne fram i ukjent terreng. Og en rover skal når hun eller han er ferdig med sin rovertid ha erfaring med å planlegge, lede og gjennomføre overnattingsturer utendørs til alle årstider.

Programpatruljen regner Speiderstigen som ferdigbehandlet, og denne vil bli gjort tilgjengelig som hefte og på speidermerker.no.

NYE MERKER

Et tydelig signal fra både speidere og ledere er at de er fornøyde med de nye merkene som

er kommet. Merkene er presentert i tidligere utgaver av Lederforum. På sitt møte i september vedtok programpatruljen 22 nye merker, som du finner på speidermerker.no. De nye merkene er *Orienteringsmerket* og *Fiskemerket* for oppdagerer, stifinnere, vandrere, Vandrers ekspert og rovere. I tillegg er det kommet syv nye oppdagermerker med temaer som stjerner, klatring, BP, mat, bål, kniv og fugler, fire nye stifinnermerker med temaene: søppel, bær, lokalmat og kunst i naturen, samt *Gaffateip*-merket for rovere. Se på de nye merkene når du planlegger våren 2015. Programpatruljen ser på et mangfold av merker som ønskelig, fordi vi mener det gir våre ledere og patruljeførere mange gode «prosjekter» å velge mellom.

SEMESTERMERKER FOR STIFINNERE

Programpatruljen har tidligere foreslått at stifinnerprogrammet skulle bestå av to likestilte grader. Det har vi nå gått bort fra basert på helt tydelige tilbakemeldinger om at man ønsker semestermerker for stifinnerne. Det vil derfor bli utviklet fire semestermerker for stifinnerne. Disse kan tas i valgfri rekkefølge. Men samtidig vil man legge opp merkene slik at to og to merker kan utgjøre et naturlig arbeidsprogram for et arbeidsår. Foreløpige arbeidstitler er «ild», «vann», «himmel» og «jord».

OPPDAGERE

STIFINNERE

VANDRERE

ROVERE

Fiske

Orientering

Astronomi

Baden-Powell

Fugl

Bål

Klatring

Kniv

Mat fra naturen

Fiske

Orientering

Bær

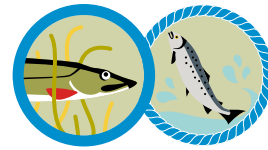
Kunst i naturen

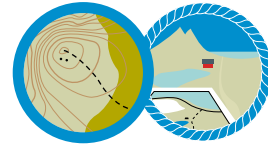
Lokal mat

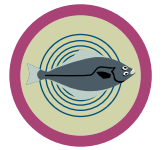
Søppel

Fiske & fiskeekspert

Orientering & orienteringsekspert

Fiske

Orientering

Gaffateip

NY ALDERSINDELING

Som informert om i høringen til organisasjonen våren 2014 og i Lederforum nr. 2/2014, har Programpatruljen lagt til grunn i sitt arbeid at man ønsker en ny aldersinndeling. Den nye aldersinndelingen gjør at de minste på småtrinnet i skolen (1.–2. klasse) blir oppdagere, så blir man stifinner (3.–4. klasse), og med en vandretid som strekker seg fra 5.–10. klasse. Samtidig ønsker man en tydelig todeling av vandretiden. På drakten markeres dette med at alle i ungdomsskolen får gå med det grønne skjerfet som til nå har vært for patruljeførere/assistenter. Disse rollene vil i framtiden bare markeres med distinksjon på høyre lommestolpe.

I programmet vil det bli lagt vekt på at alle ungdomsskoleelever skal oppleve ledertreningsaktiviteter gjennom programarbeidet. Det vil være mulig å drive vandrerarbeidet som en todelt tropp for henholdsvis mellomtrinnet og ungdomsskoletrinnet. Men det normale vil være å drive med den aldersblandede patruljen med ungdomsskoleelevene i ulike lederroller, og med egne turer, møter og kurs for ungdomsskoleelever. Aldersinndelingen kommer til behandling på landsting.

Merkene som presenteres her, er nye i høst. Glem heller ikke merkene på bildet under, som kom før sommeren! Merkekravene til alle nye merker finner du på speidermerker.no.

SPEIDERMERKER.NO

SPENNENDE OG BEVISSTGJØRENDE PROSESS

Gand KFUK-KFUM-speidere deltok i gruppesamtalen i 2011. Jeg har hørt med Berit Reiersen, som var gruppeleder på den tiden, hvordan hun i ettertid husker gruppesamtalen og hvordan det har påvirket gruppens arbeid.

TEKST > Håkon Skahjem //
FOTO > Harald Undheim //

«Felles for oss var at vi ønsket å satse aktivt for å styrke arbeidet i speidergruppa ytterligere.»

– Hva var det med gruppesamtalen som gjorde at dere meldte dere på?

– Speidergruppa har gjennom mange år vært ei stor gruppe med mange enheter. Vi hadde vært omkring 150 medlemmer, men hadde fått et generasjonsskifte i ledergjengen. Flere ledere som hadde vært med i mange år ga seg som aktive ledere for de ukentlige speidermøtene. Medlemstallet var også noe redusert, særlig når det gjaldt jenter. Vi ønsket å satse aktivt videre med rekruttering og å bygge et ledermiljø.

– Hvilke forventninger hadde du når du kom til den første samlingen?

– Noe av det jeg husker best var at følelsen av at vi var ei stor og ganske sterk gruppe ble styrket. Det var nyttig å snakke sammen om hvordan hver enkelt leder tenkte om engasjement og sin rolle i speidergruppa fremover.

Jeg tror forventningene var ulike blant lederne, avhengig av hva vi visste om hva opplegget gikk ut på. Felles for oss var at vi ønsket å satse aktivt for å styrke arbeidet i speidergruppa ytterligere.

– Hva bidro vekstagentene med i løpet av samlingen?

– Vekstagentene bidro med en prosess slik at vi fikk snakket om hva vi ønsket å oppnå og hvordan vi skulle jobbe for å nå disse målene. Jeg tror det var nyttig at det var noen utenfra som hadde denne rollen. De stilte spørsmål som bidro til at vi ble mer bevisste på styrker og svakheter i vår speidergruppe og hjalp oss til å prioritere. De hjalp oss også med å gjøre målene og tiltakene konkrete slik at det ble lett å videreføre.

– Hvilke mål kom dere frem til?

– Vi ønsket å bli flere – og særlig få med flere jenter, styrke fellesskapet innad i speidergruppa og styrke samarbeidet med menigheten.

– Hvordan jobbet lederne med målene etter den første samlingen?

– Vi jobbet videre med forslagene til tiltak som vi hadde satt opp på den første samlingen sammen med vekstagentene. Tiltakene var konkrete og vi hadde satt opp en tydelig ansvarsfordeling, så det var greit å jobbe videre med.

– Lyktes dere?

– Vi lyktes med å sette klare mål og fikk gjennomført mange av tiltakene. Noen mål og tiltak justerte vi underveis. Det har tatt lenger tid å nå målene enn det året som opplegget med gruppesamtalen, og samarbeidet med vekstagentene, strakk seg over. Så vi har nådd flere av målene noe senere enn vi opprinnelig håpet. Kanskje var vi vel optimistiske i starten når det gjaldt hvor raskt vi skulle nå dem. Samtidig er det jo troen på at en skal få til noe sammen som driver oss til å jobbe mot målene. Det var en bevisstgjørende og spennende prosess.

– Hvordan opplevde du samarbeidet mellom lederne etter gruppesamtalen?

– Vi hadde staket ut kursen, og fordi vi sammen hadde definert målene ble prioritering lettere. Målene vi hadde satt oss styrte valg vi gjorde og vi ble mer bevisste på dette.

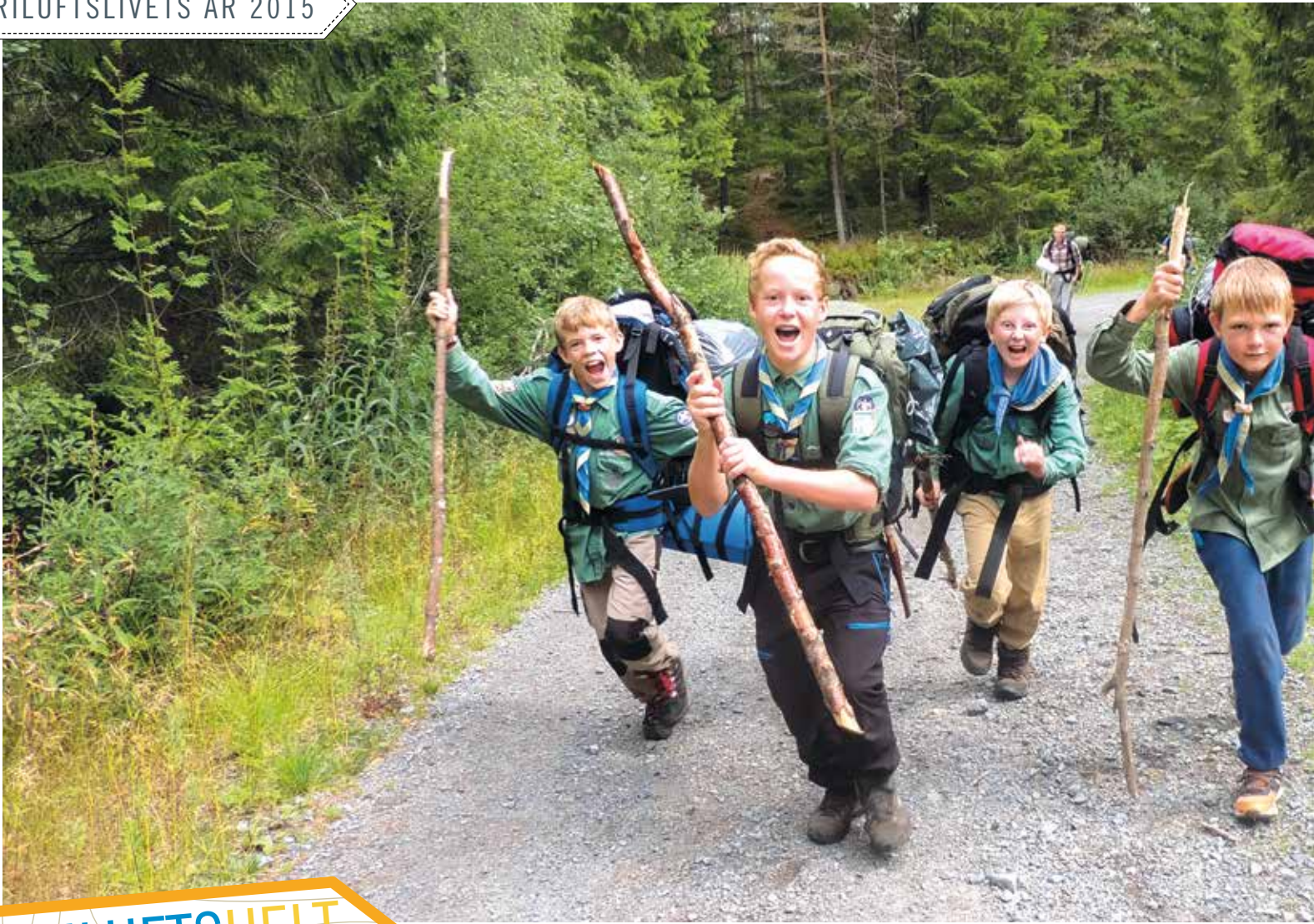
Jeg mener gruppesamtalen er et godt tilbud for grupper som ønsker å bli mer bevisste på sine mål og hvordan en kan jobbe for å nå disse. Det er ikke bare en metode for små grupper eller grupper som opplever store utfordringer, men kan være like nyttig for grupper av alle størrelser fordi den bidrar til at en samler seg om felles mål og prioriteringer.

OM GRUPPESAMTALEN

- Gruppesamtalen har som mål å hjelpe speidergrupper til å tilby bedre speiderarbeid til flere. Speidergruppen får besøk og oppfølging av to vekstagenter. I perioden gruppesamtalen pågår vil det være minst to og maks fem møter mellom lederne i gruppen og vekstagentene.
- Det er gruppen selv som definerer sine utfordringer og mål. Vekstagentene skal kun veilede og stille til rådighet kunnskaper, metoder og erfaringer fra andre grupper.
- Gruppesamtalen er både utfordrende, spennende og motiverende!
- De som deltar i gruppesamtalen er gruppeledelse, enhetsledere og rovere med lederansvar. I enkelte tilfeller kan det være passende å ha med engasjerte ressurspersoner som ønsker å ha et sterkt speiderarbeid, som for eksempel foreldre eller menighetsansatte. Patruljeførere deltar ikke.

Les mer på: kmspeider.no/gruppesamtalen, eller kontakt Håkon Skahjem på hakon@kmspeider.no / 470 15 153 for å vite mer om gruppesamtalen.

Friluftshelter og haikeliga

Friluftslivets år 2015 er en nasjonal satsning på friluftsliv der målet er at 2015 skal være året der hele Norge kommer seg ut! KFUK-KFUM-speiderne satser stort, og inviterer både egne speidere og hele Norge til mer friluftsliv.

TEKST > Svein Olav Ekvik //
FOTO > Lise Ringlund //

Gjennom hele Friluftslivets år vil mange ulike frivillige organisasjoner invitere til nye og spennende friluftsopplevelser. Et felles slagord for hele året er «Nå er det DIN tur!». Friluftslivets år er også en mulighet for din speidergruppe til å vise seg fram i nærmiljøet. Ta gjerne kontakt med andre friluftstaktører i nærmiljøet og hør om de har planer for Friluftslivets år. Kanskje kan dere nå flere ved å gjøre noe sammen?

I forbindelse med Friluftslivets år lanserer KFUK-KFUM-speiderne et eget tema-årsmerke. Dette kan bestilles gratis fra Speiderbutikken. I tillegg lanserer vi nye merker knyttet til våre to satsninger i forbindelse med Friluftslivets år: Haikeligaen og Friluftshelt. Alle de tre merkene skal bæres over høyre lomme på speiderdrakten.

HAIKELIGAEN

Haikeligaen er allerede en etablert og populær konkurranse blant KFUK-KFUM-speidere. I Haikeligaen 2015 lanserer vi en rekke nyheter: Månedsoppdrag med premier, ulike mester-kåringer og nye nettsider tilpasset både mobil, nettbrett og PC er blant nyhetene. I tillegg åpnes Haikeligaen i 2015 for alle. – Vi håper at skoleklasser, vennegjenger, konfirmantgrupper, barnegrupper, menighetsstaber, familier og mange speidere danner egne lag og blir med i Haikeligaen 2015, forteller Solfrid Elisabeth Bøhler, som er prosjektleder for haikeligaen.no.

Du kan lese mere om nyhetene i Haikeligaen i Speiderbladet s. 12–13. – Å lansere disse nyhetene i Haikeligaen og åpne konkurransen for alle er vår gave til det norske folk i Friluftslivets år, sier Solfrid.

FRILUFTSHELT

Ved siden av Haikeligaen lanseres utmerkelsen Friluftshelt som en unik mulighet for alle KFUK-KFUM-speidere i Friluftslivets år 2015. Friluftsheltprogrammet har egne aktiviteter for familiespeidere, oppdagere, stifinnere, vandrere og rovere. For å bli Friluftshelt må man velge minst fem aktiviteter innenfor tre kategorier: *tur*, *merker* og *uteaktiviteter*. Friluftsheltprogrammet er vedlagt denne utgaven av Lederforum, og kan også lastes ned fra kmspeider.no. Du kan lese mer om programmet i Speiderbladet på s. 4–5. De nye merkene (speidermerker.no) og Haikeligaen er en integrert del av Friluftsheltprogrammet.

– Utmerkelsen Friluftshelt er ment som hjelp til ledere, patruljeførere og assistenter til å planlegge et speiderår preget av friluftsliv. Og samtidig er ikke programmet mer omfattende enn at det er fullt mulig å gjennomføre for alle våre grupper, sier teamleder Martin Enstad, som har utviklet friluftsheltprogrammet.

MINISTER SATSER PÅ FRILUFTSLIV

– Det fine med friluftsliv er at alle kan gjøre det. Alle kan finne en aktivitet de trives med. Å rusle en tur i nærmiljøet kan gi like store naturopplevelser som mer krevende turer langt unna bebyggelse. Friluftslivet er en viktig del av den norske kulturarven og den norske nasjonale identiteten, sa Klima- og miljøminister Tine Sundtoft i forbindelse med Friluftslivet dag på Sognsvann i september 2014. Der la hun også vekt på helsegevinsten

ved å sette fokus på friluftsmuligheter i nærmiljøet. – Det er viktig å stimulere til friluftsliv også i nærheten av der folk bor. Gjerne i gangavstand fra hjemmet. Slik kan vi øke deltakelsen i friluftsliv i alle deler av befolkningen. Det gjelder ikke minst de som er lite fysisk aktive. Ministeren ønsket seg et Friluftslivets år i 2015 som prioriterer barn og unge, og KFUK-KFUM-speiderne gjør dette gjennom å satse på friluftshelter og Haikeligaen.

FRILUFTSLIVETS ÅR 2015

- Regjeringen besluttet i 2013 å markere Friluftslivets år 2015 som en del av nasjonal strategi for friluftslivet. Friluftslivets år har vært arrangert to ganger tidligere, i 1993 og i 2005.
- Miljøverndepartementet har gitt Miljødirektoratet et overordnet ansvar for Friluftslivets år, mens Norsk friluftsliv (tidligere FRIFO) er tildelt det praktiske ansvaret for daglig ledelse, planlegging og gjennomføring av året.
- Friluftsliv i nærmiljøet er et viktig satsningsområde. Fritidsfiske og kulturminner gis også ekstra oppmerksomhet. Overordnet mål med året er å gi friluftsliv økt oppmerksomhet og at året skal gi varige resultater i form av økt deltakelse i friluftsliv i alle deler av befolkningen.
- Friluftslivets år bygger på friluftsjanissetens egne aktiviteter og kompetanse. Gjennom året skal disse gis midler til å gjøre strategiske sprang de ellers ikke ville ha hatt muligheten til å gjøre.
- Hovedmålgrupper for året er barn, ungdom og barnefamilier.
- Kronprins Haakon er Friluftslivets år sin høye beskytter.

Kilde: norskfriluftsliv.no

DEN LYKKELIGE SPEIDERLEDER

Kjære leder!

På Kretsforum tidligere i høst snakket jeg om den lykkelige speiderleder. Hva og hvem er det? Selv om det heldigvis stort sett er svært givende å være speiderleder, kan det også innebære både frustrasjon og tidvis manglende motivasjon. Da kan det i stundens hete hjelpe å minnes Baden-Powell sin siste hilsen: «...the real way to get happiness is by giving out happiness to other people». Du som speiderleder gir av deg selv og skaper dermed gode og lykkelige speideropplevelser sammen med speiderne dine, og da blir forhåpentligvis du også lykkelig! «Det å gi» er også et av kjennetegnene på suksessrike ledere, «givers bring out the best in others», skriver Carolyn Gregoire i Huffingtonpost. I sin artikkel «7 Habits Of Natural Leaders» er det å gi et av sju kjennetegn på spesielt suksessrike ledere. Og det beste er at disse syv vanene også kan bli dine.

Vane nummer to er at suksessrike ledere «Give themselves a break». I vår tid med

tidsklemme og uklare grenser mellom jobb og fritid, er det verdt å merke seg at suksessfulle ledere er gode til å ta regelmessig fri eller en «timeout». Du kan ikke være en god leder hvis du er arbeidsnarkoman og/eller blir utbrent. Derfor er det ditt lederansvar å passe på at du får nok fritid og hvile!

Vane nummer tre er at gode ledere «Really listen». De lytter virkelig til den andre og gir 100 % oppmerksomhet. Når var sist du lyttet ordentlig etter mens du samtidig sjekket mobilen for siste Facebook-oppdateringer?

Og resten av vanene? 4. «They dare to fail», 5. «They follow their purpose», 6. «They seek out new experiences and ways of thinking». 7. «They empathize with others».

Virker det kjent? Mon tro om ikke disse suksessfulle lederne alle har brukt speidermetoden? Jeg håper disse ledertipsene kan komme til nytte, og så ønsker jeg deg et vel-signet lykkelig speiderår i 2015!

> HEIDIS HJØRNE

> Heidi Furustøl,
generalsekretær //

Skal bygge fremtidens ledertrening

KFUK-KFUM-speiderne har alltid vært kjent for god ledertrening. Nå skal vi bli enda bedre! Våre ledere fortjener det beste, sier landssjef Anders Østebø. Prosjektgruppa vil ha dine innspill om ledertrening.

GODE SPEIDERLEDERE skaper gode speideropplevelser og flere speidere. «Det er de frivillige lederne som bærer organisasjonen vår. Vi ønsker å gi både ledere og speidere det beste også i framtida. Derfor skal vi bygge fremtidens ledertrening», sier landssjefen, etter at landsstyret har bestemt at det skal satses på å fornye forbundets ledertrening de neste årene.

ORGANISASJONER SOM vil levere kvalitet må alltid forbedre og fornye seg selv. Derfor favner også «prosjekt fornyet ledertrening» bredt. «Vi ønsker at ledere skal sende oss innspill på alt som har med ledertrening for voksne å gjøre. Vi vil gjerne også ha forslag fra de som tenker «utenfor boksen», sier prosjektleder og ledertreningskonsulent på forbundskontoret, Elisabeth Løland. Hun håper å få innboksen full av forslag til god ledertrening, både om innhold i kursene og om hvordan selve treningssystemet skal være bygget opp. Ledere som ønsker seg ny ledertrening må imidlertid smøre seg med noe tålmodighet – prosjektet varer til sommeren 2016, og det vil ta litt tid før ny ledertrening er på plass. «Det skal gjøres et grundig arbeid, og alle innspill skal behandles skikkelig. Det kommer til å ta litt tid, men jeg håper vi får igjen for det ved at resultatet blir bra», sier Elisabeth.

Foto: Dave Bird

OM PROSJEKTGRUPPA

Medlemmene i prosjektgruppa er: Henny Koppen, Vidar Berg, Veronica Nysted Montgomery, Anders Lie-Nilsen, Inger Theodora Kværnø og Endre Vik Nordbrønd. I tillegg skal Gaute Brækken, Tolleiv Ree og Anne Skoglund bidra i en referansegruppe.

Gruppa skal fornye KFUK-KFUM-speidernes ledertrening for aldersgruppa 17+. Innspill kan sendes til ella@kmspeider.no.

AV JORD ER DU KOMMET, OG VI ER ENIGE OM DET

I **FØRSTE MOSEBOK 2.7** står det at Gud skapte mennesket av «støv fra jorden». Vitenskapen sier «Jorden er bare stjernestøv». Jeg er enig. Det Bibelen sier, er at vi er stjernestøv. Det første mennesket kalles Adam.

TEKST > Espen Klingsheim //
FOTO > Harald Undheim //

MAN TENKER AUTOMATISK at Adam var en mann, siden det er et guttenavn. Adam er et ordspill på «adama» som betyr bakken, og omtales som menneske. Det er ikke før Gud skaper en hjelper til mennesket at ordene mann og kvinne dukker opp. Om man leser skapelseshistorien for det den er, poesi, og ikke bokstavelig, leser vi at Gud skapte mennesket, og ga mennesket den kreative oppgaven med å navngi alle dyrene og fuglene. Da alle dyrene hadde fått navn, skapte Gud Mannen og Kvinnen fra mennesket. Navnet Eva betyr «liv» og det er ganske vakkert å tenke på at først skapte Gud mennesket, og så ga Gud mennesket liv. Det er nesten en direkte oversettelse av 2. Timoteus 2.13. (For Adam ble først skapt, så Eva.)

MENNESKET ER som nevnt kreativt, og med kreativitet følger nysgjerrighet. Det var dette som gjorde at mennesket brøt budet fra Gud. Viste dette at menneskene var klar for et liv utenfor paradiset? *Kreative, nysgjerrige og selvstendige mennesker?

GUD ØNSKER å være nær menneskene. Han kjenner alle, elsker alle. Ikke alt vi gjør, men alt vi er. Menneskene ønsker også å være nær Gud, men når man ikke kjenner Gud, vet man ikke hva man ønsker å være nær. Man prøver seg fram, vi finner ting som stimulerer kreativiteten og nysgjerrigheten, men ikke livet og sjelen. For tingene vi har å leke med, er bare stjernestøv, som oss.

GUD, SOM IKKE ER STJERNESTØV, kan gi oss noe annet. Han sendte Jesus, noe av seg selv. Og en ganske omfattende instruks på hvordan vi skal leve med hverandre. Vi skal dele godhet, ting som ikke er stjernestøv. Vi kan lage ting av stjernestøv: byer, mat og mer, men ikke liv. Jesus ofret sitt liv for vår synd, så regningen for dine synder er betalt. Etterpå reiste Gud Jesus fra døden, ga han liv. Slik viste Gud at han er Gud. Når du innser dette, og blir kjent med Gud, da ønsker du å være nær Gud, elske Gud og hans skaperverk. Jesus forklarte oss veien. Av stjernestøv er du kommet, til stjernestøv skal du bli.

VI BER FOR

- Globalaksjonen, og arbeidet til IOP i Ilula i Tanzania.
- Kalendersalget, og at flere skal få se hva KFUK-KFUM-speiderne er og gjør.
- Alle som har det vanskelig i høytiden som ligger foran oss.
- Agder, Asker og Bærum, Bjørgvin, Buskerud og Finnmark kretser.

VI TAKKER FOR

- Gode samtaler og diskusjoner på Kretsforum og roverkontaktsamlingen.
- Alle ledere som startet speiderhøsten med ny giv og inspirasjon.
- Godt arbeid med avslutning og evaluering av sommerens landsleir.
- At vi som speidere stadig har nye mål, erfaringer og opplevelser å glede oss til.

Geocaching med Gråkallen
studentspeiderlag. Foto:
Harald Undheim

STUDENTSPEIDING

På Roverkongressen i Bergen 2014 vedtok rovertinget at nemnda skulle arbeide mer med å starte opp nye studentspeidergrupper, og hjelpe eksisterende grupper. Dette har for oss vært en spennende og lærerik prosess, og vi er glad for å kunne presentere de til nå tre studentspeiderlagene våre. Dersom du studerer i en annen by enn disse tre, er vi klare til å hjelpe og veilede dere med å starte opp en egen gruppe der. Studentspeiding er en fin måte å opprettholde speidergløden, treffe gamle kjente og komme seg ut på tur i studenttiden.

TEKST > Maren Salte Kallelid //

GRÅKALLBANEN STUDENTSPEIDERLAG I TRONDHEIM

Her kommer en hilsen fra studentspeiderne i Trondheim: Vi har en gladnyhet til alle fremtidige studenter som frykter en tilværelse uten speiding! I Trondheim har KFUK-KFUM-speiderne sin egen studentspeidergruppe som kaller seg Gråkallbanen student-speiderlag. Gruppen blir drevet av og for studenter som ikke har tilhørighet til grupper i nærheten.

Vi har møter ca. annenhver uke, der vi driver med mer eller mindre typiske speideraktiviteter. For eksempel har vi hatt geocaching-møte, klatring, sjokoladeborgbaking, bålturer i Bymarka og film i skogen. I tillegg prøver vi å få til en overnattingstur i halvåret. For bilder, informasjon og innmelding; sjekk Facebookgruppen vår «Gråkallbanen student-speidere». Så skal til Trondheim er du hjertelig velkommen til å bli med!

BYBANEN STUDENTSPEIDERLAG I BERGEN

Foto: Martin Grøn fjell

Er du mellom 19 og 30 år, og studerer eller arbeider i Bergen? Da er du velkommen til Bybanen student-speiderlag! Gruppen, som snart er ferdig opprettet, tilhører KFUK-KFUM-speiderne, og gir et tilbud til alle i studentalder. Vi har møter annenhver uke, og varierer mellom innemøter og forskjellige spennende (lavterskel-) turer.

Til nå i høst har vi gått tur i Fløyen og Løvsstakken-området, hatt spillkveld, laget primitiv mat i steinovn og på bål. Videre skal vi ha filmkveld med speiderfilmen «Se opp!», ha henteleken, julemøte, og mye mer. Vil du se hele semesterplanen og bli med på et møte, har vi en Facebookgruppe som heter «Bybanen student-speiderlag» der du får mer informasjon. På våre

møter får du et avbrekk fra hverdagen og gode speideropplevelser!

STUDENTSPEIDERLAGET I KRISTIANSAND

I Kristiansand ble det utprøving av studentspeiding allerede før sommeren. På oppstartmøtet hadde gruppen fokus på miljø, med miljøquiz, og en aktivitet kalt «The resource apple». Denne aktiviteten handler om å gi et visuelt bilde på hvor liten del av jorden som faktisk kan brukes til matproduksjon. Møtedeltakerne hadde ulik erfaring med speiding. Noen er aktive speidere, andre er tidligere medlemmer enten fra KFUK-KFUM-speiderne eller NSF, og andre hadde ingen erfaring med speideren fra før.

– Jeg synes det var både tankevekkende og gøy å være med på studentspeiding, sier Kristin, som var en av deltakerne på møtet.

Studentspeidere, vær beredt!

God stemning rundt leirbålet på femkampen.
Foto: Martin Grøn fjell

ROVERHAUSTEN 2014

I rover-Noreg i haust har det skjedd mykje spennande. Helga 19.–21. september vart roverfemkampen arrangert på Horve 2 i Sandnes, med talentfulle deltakarar, ein kjempeflink lokalkomiteé og stor suksess. Vinnarlaget vart til slutt Eii Saa Peittää, som fekk det vel fortente vandretrofeet med heim.

24.–26. oktober var det tid for Kretsforum og roverkontaktssamling. I tillegg til å vera med på mykje av fellesprogrammet var det eit eige program for roverkretskontaktane. Kontaktane fekk bli betre kjent med kvarandre og nemnda, prata om kva som fungerer og ikkje i roverarbeidet, svart på My World-undersøkinga (Post2015) og mykje meir. Om du vil vita meir om kva me har prata om, eller vil spør Rovernemnda om noko heilt anna; ta kontakt på rover@kmspeider.no! (me er ikkje skumle ;))

Helsing Rovernemnda

SEI DI MEINING!

Bli med i My World-undersøkinga (Post2015) du også! Si di meining på vote.myworld2015.org/?partner=speider og «hjelp FN med å endra framtida!»
Les meir på kmspeider.no/rover

FORBUNDSNYTT

Foto: Svein Olav Ekvik

LANDSTING

17.–19. april 2015

Landstinget i 2015 blir arrangert 17.–19. april på Quality hotell Edvard Grieg i Bergen/Flesland. Bjørgvin krets er vertskap.

Landstinget er KFUK-KFUM-speidernes øverste myndighet, som møtes annethvert år. Her drøftes blant annet strategi, endringer i lovverket, godkjenning av langtidsbudsjetter og kontingent, og det velges landsstyre for neste periode.

Har du lyst til å delta, må du velges som delegat på kretsens årsmøte. Grunnreglenes § 8.2 fastsetter hvor mange fra hver krets som reiser med stemmerett til landsting (det er også mulig å delta uten stemmerett). Bli med å peke ut veien videre for KFUK-KFUM-speiderne!

Landsting 2015 vil blant annet diskutere følgende interessante saker:

- Ny speiderlov
- Lovendringer
- Valg av nytt landsstyre og andre komiteer

Patruljeførerlinget og Roverkongressen velger hver fire representanter til

landstinget. Patruljeførerlinget holdes 13.–15. mars på Nordtangen. Dette er et viktig arrangement som sørger for demokratiopplæring og ung påvirkning i organisasjonen, og fokuserer spesielt på aktuelle landstingssaker som angår aldersgruppen. Gruppene oppfordres sterkt til å sende sine aktuelle representanter på patruljeførerling.

VALG

Det skal velges nytt landsstyre (landsjef, viselandssjef og seks styremedlemmer, samt to varaer), og medlemmer til Speidernes fellesorganisasjon, kontrollkomité og valgkomité. Kan du tenke deg å stille til valg, eller har du tips til noen som bør utfordres? Ta kontakt med valgkomiteen på valgkomite@kmspeider.no. Valgkomiteen består av Anne Valen (leder), Arne Dahler, Kari Motland og Magnus Rynning Nielsen.

HVA SKJER MED SPEIDERLOVEN?

NSF hadde Speiderting 31.10–2.11 og anbefaler Speidernes fellesorganisasjon (Spf) å endre Speiderlovens § 1 til: «En speider søker sin tro og respekterer andres». Speiderstyrets forslag til ny speiderlov §§2–7 ble ikke stemt over siden redaksjonskomiteens forslag til kun å stemme over § 1 ble vedtatt.

Hva betyr dette for oss? Prosessen med ny speiderlov fortsetter som før og vårt landsting 17.–19.04 vil behandle det samme forslaget til speiderlov som Spf anbefaler, og som Speiderstyret fremmet:

§1 En speider søker sin tro og respekterer andres.

§2 En speider er en god venn.

§3 En speider kjenner naturen og tar vare på den.

§4 En speider er til å stole på.

§5 En speider er nøysom.

§6 En speider arbeider for fred.

§7 En speider tar ansvar og viser vei.

(for mer info om bakgrunn for hvert forslag, se speiderlov.no).

Etter Landstingets rådgivende avstemning vil Spf-representantskapet stemme over forslaget til ny speiderlov den 5.–7.06.15. Eventuelle endringer i speiderloven må 2. gangsbehandles av påfølgende representantskapsmøte.

NYE GRUPPER

SOFIEMYR KFUK-KFUM-SPEIDERE

Oppdagere

Oslo krets

BIGSET KFUK-KFUM-SPEIDERE

Oppdagere

Sunnmøre krets

SVALBARD KFUK-KFUM-SPEIDERE

Stifinnere og vandrere

Troms krets

GLOBALAKSJONEN: Nytt håp for framtida

Globalaksjonen arbeider i 2014–2015 med Ilula Orphan Program (IOP) og Ilula YWCA for å skape en trygg oppvekst og utdanning til barn og unge i Ilula i Tanzania. Aksjonsperioden startet 15. september og mange grupper har allerede gjort en stor innsats med å samle inn penger. Aksjonsperioden strekker seg helt til 1. februar 2015 så det er fortsatt tid igjen til å delta!

Det er mange ulike måter å samle inn penger på. Mange går rundt i nærmiljøet med bøsser, andre holder kake- og vaffelsalg, går julebukk eller gjør en speiderjobb. Stadig flere gjennomfører Globaltråkk, eller samler inn penger gjennom Globaløp, med stor suksess. Det viktigste er at gruppen finner sin måte å samle inn penger på slik at det oppleves som engasjerende og kjekt. På globalaksjonen.no kan dere se bilder fra grupper som gjennomfører globalaksjonen på ulike måter, og finne inspirasjon til egen gjennomføring. Her finner du også årets Globalaksjonsfilm som kan være fin å vise til speiderne for å komme i riktig aksjonsstemning.

Aksjonspakkene ble sendt ut til alle oppdager-, stifinner- og vandrerledere uken etter landsleir, og aksjonsheftet var vedlagt Lederforum nr. 3/2014. Ta kontakt med Øyvind på forbundskontoret: oyvind@kmspeider.no / 984 56 714, hvis dere trenger bøsser, klistremerker, ID-kort, hefter eller annet. På speiderprogram.no/globalaksjonen finnes også mer info om aksjonen samt alt materiell til nedlasting. Lykke til med aksjonen!

AKTIVITETS- KALENDEREN 2015

Nå er den her! KFUK-KFUM-speidernes årlige aktivitetskalender ble sendt til gruppene i uke 43, og fram mot jul selges tusenvis av kalendere over hele landet.

Kalendersalget er en viktig inntektskilde for gruppene lokalt og for KFUK-KFUM-speiderne nasjonalt. Det er også en flott mulighet til å profilere KFUK-KFUM-speiderne der den henger på vegger i tusenvis av hjem rundt om i landet.

Alle speidere som selger minst tre kalendere premieres med et gratis merke. For å bli «Årets kalenderselger», må dere sende inn navn og antall solgte kalendere til post@kmspeider.no. Premien til vinneren er et gavekort i Speiderbutikken på kr. 1000.–.

Speiderne kan også ta et av spesialistmerkene som har fokus på kalendersalget: *Selger* for oppdager, *Butikksjef* for stifinnere og *Gründer* for vandrere. Merkekrav finnes på speiderprogram.no, og merkene kan bestilles på speiderbutikken.no.

Lykke til med kalendersalget!

Ønsker du å kjøpe selv, eller bestille flere kalendere til speidergruppa, kan dette gjøres ved å sende en e-post til forbundskontoret på post@kmspeider.no.

LEDIGE STILLINGER PÅ FORBUNDSKONTORET, OG HOS BJØRGVIN KFUK-KFUM-SPEIDERE:

Vil du utvikle fremtidens speiderprogram?

Vår dyktige rådgiver for prosjektet *programfornyselsen* har takket ja til sogneprest-stilling, og vi søker nå hans etterfølger til en **toårig prosjektlederstilling i 100 %**. Stillingen har hovedfokus på utvikling av speiderprogrammet. Arbeidssted er forbundskontoret i Oslo.

Arbeidsoppgaver:

- Lede prosjektgruppen og arbeidet med programfornyselsen.
- Utvikle og skrive merker og programstoff.
- Bistå program- og organisasjonsutviklingsteamet der det er naturlig.

Les mer om stillingen og hele utlysningsteksten på kmspeider.no/stillinger.

Henvendelser om stillingen kan gjøres til generalsekretær Heidi Furustøl, eller assisterende generalsekretær Svein Olav Ekvik, tlf.: 22 99 15 50 (sentraltbord).

Kortfattet søknad med CV sendes senest **innen 25. november** til heidi@kmspeider.no.

Vil du gi barn og unge fantastiske opplevelser?

Björgvin KFUK-KFUM-speidere har nå ledige vikariater som **kretssekretær** i 40 % og **vekst-ressurs** i 30 % stilling.

Kretssekretæren er styrets forlengede arm og står for daglig drift. Vekstressursstillingen skal jobbe med oppstart, veiledning og oppfølging.

Vikariatene utløper ved utgangen av 2015, men med mulighet for forlengelse. Les mer om stillingen og hele utlysningsteksten på kmspeider.no/stillinger.

Henvendelser om stillingene kan gjøres til: Kretssekretær Endre Helland, bjorgvin@kmspeider.no, tlf. 916 79 505. Kretsleder Vanja Flatberg, vanja.flatberg@gmail.com, tlf. 934 03 209.

Søknad med CV sendes snarest og senest **innen 1. desember** til bjorgvin@kmspeider.no.

FAMILIE- TUREN

– ny ressursbok for
familiespeidere

I oktober lanserte vi boken *Familiaturen*. Boken er den nye ressursboken for familiespeidere, og familier som vil på tur. Også oppdagerledere kan finne gode ideer til årets møter og turer.

FAMILIETUREN PRESENTERER 26 spennende tematurer for alle fire årstider. Til hver tur er det knyttet en bibelfortelling, aktiviteter og forslag til en matrett. Boken er rikt illustrert med fargebilder og illustrasjoner til de ulike aktivitetene. Til hver tur finner man praktiske utstyrslistor. Og bibelfortellingene er hentet fra barnebibelen *Bibel for barn*.

FOR EKSEMPEL ER *Fisketuren* en av de syv turene som er lagt til våren. Her skal store og små få prøve å lage sitt eget fiskeutstyr, man kan steke torsk i folie, og sammen lese historien om Jesus som møter disiplene etter at de har vært på fisketur. *Klatreturen* er en av seks sommerturer. På denne turen kan man lære om Sakkeus som klatret opp i et tre for å se Jesus, lage taustige, teste treklating eller buldring, og lage seg fruktspyd som mat.

– **BOKEN ER MENT** som en ny ressurs for familiespeiderarbeidet, og jeg tror den kan inspirere enda flere grupper til å starte familiespeiding. Jeg håper også den kan bli en bok som gjør det lettere å fortelle bibelhistorier til egne barn og skape turglede i familien, sier forfatteren Martin Enstad. Boken kan også være et godt verktøy for menigheter som vil starte et friluftsbasert familiearbeid.

FAMILIETUREN ER utgitt av IKO-forlaget og bygger på erfaringer fra KFUK-KFUM-speidernes familiespeidingstilbud. – Boken kunne ikke blitt til hvis ikke mange var villige til å dele sine erfaringer, og det er også bokens styrke. Dette er ikke et skrivebordprodukt, men bygd på mye praktisk speiderturerfaring med store og små deltagere, sier Enstad.

BOKEN ER BLITT TIL som et trosopplæringsprosjekt støttet av *Størst av alt – trosopplæring i Den norske kirke*. Og til boken vil det bli utviklet ressurser til familiegudstjenester som vil være tilgjengelig for alle gjennom Den norske kirke sin ressursbank for trosopplæring: ressursbanken.no

BOKEN KOSTER kr. 249,- og kan kjøpes på speiderbutikken.no.

UNDER OPEN HIMMEL

Anmeldt av
Eirik Gripp Bay

Under open himmel er et friskt pust i speiderverden. Den viser at det går an å tenke nytt, at det er lov å ta sjanser, at gamle teknikker fremdeles fungerer – og at hardt arbeid gir resultat!

Forfattet av: Atle Aas, Ingunn Frette, Johanne Eskeland og Kristin Straumstein (speiderledere fra Etne).

Slik får du tak i den: speiderbutikken.no, fra atle@etnespeidar.com eller i bokhandelen (Kapabel forlag). Koster kr. 249,-.

FERSK FRA TRYKKEN finner et eksemplar av boka veien til asfaltjungelen i Oslo – til postkassa mi. Jeg vet ikke helt hva jeg skal forvente – hvor ofte er det lokale speiderledere skriver en hel bok? Men det går fort opp for meg at forfatterne har lagt mye arbeid ned i denne boka. Den er bra. Den er veldig bra.

UNDER OPEN HIMMEL er gjennomgående godt skrevet, den har flotte bilder og et oppsett som er bedre, og enklere, enn de fleste friluftsbøker jeg har lest tidligere. Den er delt inn etter tema, så du som leser kan velge en aktivitet, matrett eller prosjekt som du vil lære om eller forsøke deg på. Konkrete tips og stor takhøyde gjør det mulig å tilpasse til det nivået du måtte ønske – alt fra enkle turtips til avanserte teknikker som selv Lars Monsen kunne dra nytte av. Et av de virkelige kvalitetstegnene er at boken ikke bare passer for speidere, men for hvem som helst som er glad i friluftsliv.

DET ER OGSÅ en svært god ressurs for speidere og ledere. Sliter dere med å få til møtene eller turene? Da kan boka gi svært konkrete tips til hvordan dere kan legge opp arbeidet i gruppa. Den er nemlig tilpasset «lørdagsspeiding», med lange møter én gang i måneden, i stedet for korte møter i ukedagene.

ER DU SPEIDERLEDER, patruljefører, forelder eller bare generelt friluftsentusiast? I så fall bør du skaffe deg et eksemplar av *Under open himmel!* Den passer perfekt som:

- Gave til patruljeførere
- Inspirasjon for ledere
- Ressurs for grupper som vil prøve noe nytt

Alltid Beredt i London

I en by hvor mennesker fra alle kanter av verden kommer for å ta «selfies» med Big Ben og London Eye, og prøver å få gardister til å le, så finnes det et hjem i Holland Park. Et hjem som varmer hvert et norsk hjerte. Jeg snakker selvsagt om KFUK-hjemmet.

TEKST > Annhild Mortveit //
FOTO > Tora Margrethe Eide //

TIDLIG I JULI pakket jeg kofferten og satte kurs mot verdensmetropolen London. Med blandende følelser om hvordan året som ettåring skulle bli på KFUK-hjemmet, og hvordan jeg, som kommer fra den lille bygda Skjold, skulle klare meg i storbyen.

DA JEG KOM TIL KFUK-hjemmet, følte jeg meg hjemme etter bare noen få dager. Jeg ble møtt av en rå storesøster, to kule tanter, en fantastisk mor og fem forskjellige yngre søsken. Ja, i staben er vi som en stor støttende, og litt sprø familie. Alle har sine oppgaver og et ansvar for at vi skal ha det bra sammen. Der er miljøarbeidet og ledertreningen viktig. Selv om vi i staben skal passe på hverandre, har vi også et stort ansvar overfor de fastboende og turistene som bor her.

JEG TROR AT enhver mor, speiderleder og framtidig kone eller mann er svært fornøyd med alt vi lærer her på KFUK-hjemmet. Vi ettåringer lærer å vaske toaletter, trapper, stuer, støvsuge tepper og lager masse god mat og desserter for alle fastboende og turister som kommer innom. Men utenom husmorskole lærer vi også hvordan vi skal bli en god leder. Vi trenger gode ledere, og det er nettopp derfor vi er her. Jeg har vært speiderleder i gruppen min i fem år, men jeg lærer stadig noe nytt for hver dag som går. Ettåringene deltar på forskjellige kurs bl.a. lederkurset til Norges KFUK-KFUM (en uke på Sunnmøre folkehøyskole), og har mange foredrag fra ulike ledere om hvordan vi selv skal utvikle oss som ledere. Vi får utfordret oss på mange nivåer, og lærer å akseptere og utvikle våre individuelle lederstiler.

I LEDERTRENINGEN ER DET lagt opp til at vi skal ha et prosjekt/hobby som gagnar huset. Dette kan være alt i fra å male stoler og luke

i hagen, til å ta med fastboende og stab på paintball eller bowling. I tillegg til prosjektet, velger hver ettåring sin egen lederstjerne. Dette er en person som skal inspirere oss, men som vi også godt kan kritisere litt. Disse lederstjernene kan være alt fra kjendiser, politikere, oppdagere, you name it. Jeg, som fikk speiding gjennom morsmelken, har valgt Lord Baden-Powell.

DETTE ER ET FANTASTISK ÅR hvor vi vokser som ledere og medmennesker, og blir kjent med mange forskjellige og trivelige mennesker. Selv om jeg iblant savner å ta med kaffekjelen på fisketur og være helt mutters alene, så er det helt spesielt å bo i London og ikke være turist. London er en levende by med mange nye impulser, hvor det alltid skjer noe gøy å bli med på. Jeg vil anbefale et slikt

år for alle som ønsker å utfordre seg selv på mange nivåer og som vil oppleve London. Det er jo heller ikke så ille å være nabo til David og Victoria Beckham.

Speiderhilsen Annhild

KFUK-HJEMMET I LONDON

- På KFUK-hjemmet bor det fast 24 norske studenter. Det er i tillegg plass til ca. 20 turister. Ta gjerne med deg noen speidere eller ledere på besøk.
- KFUK-hjemmet ansetter hvert år seks norske ungdommer som ettåringer.
- Søknadsfristen er ca. 20. februar, oppstart er ca. 1. juli og programmet varer i 12 mnd.
- For å booke rom og lese mer om ettåringsprogrammet se kfukhjemmet.org.uk

Jens Kristian Velle Hafredal og Annhild Mortveit er begge KFUK-KFUM-speidere og ettåringer på KFUK-hjemmet.

I PAKT MED NA

Vi speidere er mye ute i skog og mark. Enten vi gjør det sammen med speiderne våre, aleine eller med andre, er det for mange av oss lite som kan måle seg med den freden og roen en kan oppleve i naturen. Borte fra slit og by, kanskje stirrende inn i et flammende bål eller på den uendelige stjernehimmelen. Forbundets nye kurs «På bar bakke», som for første gang gikk av stabelen første helga i oktober, skulle ta oss enda noen steg nærmere naturen.

TEKST > Tormod Kvalevåg //

FOTO > Lars Røraas //

KURSET, SOM I hovedsak er utvikla av kursleder Eirik Gripp Bay, baserte seg på at deltakerne skulle klare seg med et minimum av medbrakt utstyr og i størst mulig grad klare seg med det naturen tilbyr. Litt skremmende var det nok at vi verken fikk ha med sovepose, liggeunderlag eller fyrstikker, men det skulle vise seg at mye kan gjøres med en god kniv og litt tau. Gjennom praktiske øvelser, ny kunnskap og nye ferdigheter og opplevelser, ble det som nok i utgangspunktet var godt utenfor komfortsonen til mange av oss, ei helg fylt med mange fine stunder.

DET FØRSTE og viktigste vi måtte gjøre var å bygge oss et skjul. Været viste seg heldigvis fra sin beste side med fravær av vind og regn, men for å klare den kalde natta, bygde vi ei hytte i mandan-stil, som vi tetta med granbar og mose, med plass til et godt bål i midten. Med granbar som underlag, og hverandres kroppsvarme i tillegg, ble det ei ikke så verst natt. Skjønt noen hadde vært litt kalde underveis og andre hadde til og med hatt det litt for varmt.

NESTE DAG starta med praktiske øvelser i blant annet lydløs ferdsel og bruk av vidsyn for å få naturen nærmere inn på kroppen. Deretter litt om sanking, instruksjoner i sporing og noen jaktteknikker. Videre fortsatte vi med å forberede at vi etter hvert skulle få

noe å spise, utover bær, sopp og lav. Men uten å vite hva dette ville bli. Med stigende forventninger og synkende blodsukker bygde vi kokegrop, sjusteinsovn og røykestativ. Og så kom endelig maten; en dåhjortkalv, avliva dagen før og innvollene fjerna, men ikke noe mer. Resten var opp til oss, og oppdraget var å nyttiggjøre oss mest mulig av dyret. Etter at skinnet var flådd av, salta og pakka bort, ble de to låra lagt i kokegropa, mens resten av kjøttet ble kutta i tynne strimler og hengt til røyking. Noen sikra seg òg horn til knivskaft og sener og klover til annet hånarbeid. Og så ble det mat. Fra sjusteinsovnen kom det brød og steikt hjerte, lunge og lever som forrett. Etter hvert var låra òg ferdige og det ble veldig god stemning i husholdninga.

ETTERSOM BASISBEHOVA nå var dekkja, ble første del av lørdagen brukt til å øve seg i forskjellige praktiske ferdigheter, som å lage tau av røtter eller lage ild ved friksjon eller med flint. Vi skulle bli enda mer fortrolig med å være i naturen med minimale og enkle midler. Deretter nærma finalen seg; andre halvdel av dagen skulle nemlig brukes til å forberede seg til den siste natta. Med all vår kunnskap og erfaring, gammel som nyerverva, skulle hver og én av oss ut på egenhånd og slå leir med et enkelt krypinn og bål. Fortsatt med samme enkle utrustning og med ei nydelig niste bestående av det røykte kjøttet og et nybakt

rundstykke. Og slik ble det. Vi tilbrakte natta aleine; bare en sjøl, bålet og naturen. Stirrende vekselvis på stjernehimmelen og flammene, mens månen sneik seg over tretoppene og freden og roen seig inn over en.

MEN ALT HAR som kjent en ende, og morgenen etter var det tid for oppsummering og rydding. Alle spor etter oss skulle slettes, og som gode speidere etterlot vi ikke annet enn ingenting og en takk til grunneieren og naturen sjøl.

1

TUREN

1: Deltakerne bygget hytte i mandan-stil som ly for natten.

2: En av oppgavene var å nyttiggjøre mest mulig av dåhjortkalven.

3: Slitne og fornøyde ledere etter langhelg i pakt med naturen.

2

3

Målet er at sentral innkreving og nytt medlems-system skal frigjøre tid til det som er viktigst; mer speiding. Foto: Marit Brekke Lodden

Nytt medlemssystem

Høsten 2015 går KFUK-KFUM-speiderne over til nytt medlemssystem. Systemet heter Hypersys og er et fullverdig medlems- og organisasjonsverktøy som i dag brukes av over 30 nasjonale organisasjoner.

HYPERSYS ER fullstendig nettbasert, og er retta mot frivillige organisasjoner. I tillegg til vanlige funksjoner som håndtering av alle slags medlemsstrukturer, fakturering og lignende, har systemet flere nyttige moduler som arrangement- og møtehandtering, spørreundersøkelser, donasjoner, nyhetsbrev med mer.

ARBEIDET MED nytt medlemssystem er organisert som et prosjekt, med arbeidstittelen «Mer speiding». Prosjektet jobber etter visjonen: Nytt medlemssystem og sentral innkreving gir mer speiding i gruppene.

«**MER SPEIDING**» ledes av organisasjonsrådgiver Solfrid Elisabeth Bøhler, som sammen med prosjektgruppa har brukt våren og sommeren til å spesifisere behov og vurdere alternative medlemssystemer. Landsstyret har etter det valgt å gå videre med leverandøren

Unicornis og medlemssystemet Hypersys. Som en del av vurderingen vil Hypersys i drift komme til å ha omtrent samme kostnadsnivå som dagens medlemsdatabase.

FUNKSJONALITET VI KJENNER fra dagens medlemsdatabase vil i stor grad bli videreført, og vi får et moderne webgrensesnitt med en solid og oppdatert teknisk plattform i bunnen. Hypersys har også god støtte for sentral innkreving av kontingent, og oppfølging av medlemmer.

VÅREN 2015 BLIR BRUKT til å få på plass de tilpasninger i systemet som er nødvendige for KFUK-KFUM-speiderne, prøveflytting av medlemsdata og til grundig testing. Vi vil også

gjennomgå rutiner for oppfølging av medlemmer og årsrapportering, slik at rutiner og systemer stemmer med hverandre. Mer informasjon om dette kommer utover våren. Utviklingen av dagens medlemsdatabase vil framover begrense seg til nødvendig feilretting, utover det vil funksjonaliteten «fryses.»

DITT BIDRAG ER å sikre at du og dine speidere har korrekt informasjon i dagens medlemsdatabase. Da blir det riktig informasjon med over til nytt system også. Det er også verdt å merke seg at utrulling av nytt system blir betydelig smidigere og rimeligere om de fleste medlemmene ligger inne med korrekt e-post og mobiltelefonnummer.

REFERANSEGRUPPE

«Mer speiding» skal støtte seg på en referansegruppe, med fem representanter fra gruppe- og krets nivå. Referansegruppa skal komme med innspill til den nye løsningen. Den blir også viktig for å lære og høste av erfaringer av hvordan medlemspleie og innkreving av medlemskontingent skjer i dag. Referansegruppa vil også være med å teste løsningen underveis, da vi av erfaring vet at det er svært viktig å ha med brukerrepresentanter i dette. Det legges opp til samarbeid over nett og telefon.

Kunne du tenke deg å være med i referansegruppa? Ring eller send en e-post til Solfrid innen 8. desember 2014 på 924 50 976, eller solfrid@kmspeider.no.

Ungdommens kirkemøte

26.–30. september ble Ungdommens kirkemøte (UKM) arrangert på Fredtun folkehøgskole i Stavern. I løpet av fem dager skulle omkring 50 engasjerte ungdommer diskutere og behandle saker rundt årets hovedtema: «Superkristen».

TEKST > Klara Marie Melsbøe Borud //

FOTO > Victoria Tobbiasen //

HIT KOM DELEGATER fra alle Norges 19 bispedømmer og fra mange forskjellige kristne barne- og ungdomsorganisasjoner, og jeg var så heldig å få reise som delegat fra KFUK-KFUM-speiderne!

HVA ER EGENTLIG en «superkristen»? Går det an å være «superkristen»? Har du noen gang blitt spurt om du er «superkristen»? Kanskje vi bare kan være supre kristne? Dette var spørsmål som preget bibeltimene på årets UKM. Det kan være vanskelig å føle at man ikke er flink nok. Det kjenner vi alle på i dagens samfunn. Vi har ikke alltid tid til å prestere så godt som vi egentlig vil, og det kan være vanskelig å føle at man lever opp til forventningene.

PÅ UKM BEHANDLES sakene i komité og i plenum. Årets saker var om fattigdomsbekjempelse, kirkevalget i 2015, vårt daglige brød, et verdig liv og innspill til evaluering av gudstjenestereformen. Alle sakene skapte god diskusjon, men én sak som vakte mye oppsikt var saken om «vårt daglige brød». Visste du for eksempel at dersom alle i Norge har én dag i uka der de ikke spiser kjøtt, kan vi kutte utslipp tilsvarende 200 000 biler! Etter mye god diskusjon og mange innspill avsluttet vi mandagen så vidt før midnatt med flotte vedtak som vi var stolte av å kunne sende ut.

PÅ TROSS AV lange kvelder og mye arbeid er UKM veldig sosialt, litt sånn som speideren. Hver kveld hadde vi sosiale samlinger med leker, sanger og konkurranser. I tillegg var vi på utflukt til Anvik gård hvor vi lærte masse om dyrking av mat og fikk nydelig grønnsaksuppe. Vi var i kirken fredag og søndag, og vi hadde litt fritid innimellom som de fleste brukte til å se hvorfor Stavern er kåret til Norges sommerby. Idyllisk var det i alle fall!

ALT JEG SOM KFUK-KFUM-speidernes delegat kan gjøre nå er å takke for at jeg fikk delta på dette fantastiske arrangementet, og håpe på at dere som ikke fikk være med kan si dere fornøyde med de resolusjonene UKM har kommet med. Jeg har lært masse nytt og fått mange nye venner, og det kan jeg takke dere for!

Speiderhilsen fra Klara

1 **BESLUTNINGER:** Ivrigte delegater under avstemming.

2 **SKINNER:** På vei til Ungdommens kirkemøte med toget.

Bilder, sakspapirer og vedtak fra UKM finner du på: kirken.no/ukm

AUSTRE LEIRUNGSTIND

≡≡≡ 2288 moh. ≡≡≡

Jotunheimen har en stor plass i mitt hjerte.
Det er jo så mange flotte fjell å velge mellom, og så
mange fantastiske turer jeg har gått i området.
Hvilket fjell skulle jeg velge?

TEKST OG FOTO > Inger Skjold Bratli //

VALGET FALT på Austre Leirungstind, 2288 moh. og ligger i Gjendealpene mellom Gjende og Bygdin. Det er en times kjøring fra familiens hytte i Valdres til Jotunheimen, og det har bidratt til at disse fjellene har fått stor plass i mitt hjerte. Rasletind og Kalvehøgden er lette å nå fra Valdresflya. Turer til Kvitskardstind, Svartdalspiggen, Tjønnholstind har lengre anmarsj, men anbefales sammen med alle andre topper.

FØRSTE GANG jeg skulle opp på Austre Leirungstind, startet min sønn Eirik og jeg fra Valdresflya vandrersentrum. Etter fire timers gåing over stein og vidde, leting etter et trygt vadested over en vannstor Leirungsåa, startet oppstigningen til toppen for alvor. Og jeg var tom for energi. Jeg hadde ikke vært nøye nok med å spise og drikke underveis. Etter å ha slitt meg et par hundre meter oppover, satte jeg meg med kartet og lærte meg navnene på fjellene rundt, spiste og drakk, og samlet ny energi, mens Eirik gikk de siste 200 høydemetrene til toppen. Så var det fire timers gange tilbake til bilen. Men turen hadde vært flott uansett! Og lysten til å bestige fjellet en annen gang var absolutt tilstede.

FIRE ÅR GIKK DET før det ble ny tur med mål Austre Leirungstind. Eirik og jeg kjørte til Gjendesheim, tok båten inn til Gjendebu, rundet Gjende på vestsiden av vannet, gikk opp en til tider bratt DNT-merket sti til Svartdalen og sørover. Nå var det min tur til å bestige Austre Leirungstind! Jeg må innrømme at jeg var litt spent. Første topptur hvor jeg skulle gå det meste av turen alene. Eirik skulle gå toppene fra Knutholseggen, over Knutsholstind, Vestre Leirungstind til Austre Leirungstind. Så vi skilte lag og skulle møtes neste dag på Gjendesheim. Jeg har en kneskade som gjør at én topp vanligvis er nok belastning på kneet.

SVARTDALEN ER FLOTT med majestetiske fjell på begge sider. Knutsholstind, Svartdalspiggen, Langedalstind, Mesmøgtind, Kvitskardstind, og Torfinnstindane troner på hver sin side. Et par idylliske fjellvann i dalbunnen som fjellene speiler seg i gjør det hele enda flottere. Omtrent midtveis i dalen går det en gammel sti opp bandet til Leirungsdalen. Vestre Leirungstind og Leirungskampen står majestetisk på hver sin side av bandet. Merkingen var dårlig, men det gikk greit å gå og klyve opp. Vel oppe satt jeg fra meg sekken ved foten av Austre

Leirungstind og tok bare med noe sjokolade, drikke og kamera. Så begynte stigningen. Jeg var spent da jeg skulle gå det siste stykket jeg ikke hadde gått før. Ville jeg finne greit tråkk oppover? Eirik hadde forklart veien, og det hjalp. Jeg har litt høydeskrekk, så jeg holdt meg innerst mot fjellet de stedene jeg syntes var litt utsatt. Når jeg går slik i fjellet alene, på ukjent sted, er det godt å snakke med Gud. Innimellom så jeg ikke veien, og jeg tenkte at slik er det i livet også. Det er ikke alltid så lett å se hvor man skal gå. Jeg får en indre ro og trygghet med en slik stille prat. Hele tiden fant jeg tråkket og det gikk fint oppover. Det gjør turen minneverdig å ha litt sommerfugler i magen, og mestringsfølelsen var stor da jeg sto på toppen. I tillegg var jeg takknemlig for at alt gikk bra.

PÅ TOPPEN var det flott utsikt og grei plass rundt varden. Å stå her og skue ut over Jotunheimens mange topper ga meg en fantastisk følelse. Se kjente topper og nye topper som jeg prøvde å finne på kartet hva heter. Tømme hodet for tanker – bare være. Etter en rast med sjokolade og vann, ble det en forsiktig tur nedover igjen. Mitt skadede kne gjør at jeg må ta det rolig nedover, så jeg bruker omtrent like lang tid ned som opp. Og jeg får sett masse lav, mose, blomster og insekter. Utrolig hvordan det blomstrer mellom steinene.

ØVERST I LEIRUNGSDALEN er det bare steinrøys. Mellom alle de runde steinene, fant jeg en stor, flat stein. Her satte jeg opp presenning, la ut liggeunderlag og sovepose, hentet vann i en bekk og gledet meg til middag og en natt i fjellheimen. Så kom Eirik vandrende. Han hadde lagt om turen litt og det ble til at han også overnattet under presenningen. Neste morgen gikk han videre over Austre Leirungstind, Skarveflyøyfjstindane, Tjønnholstind og Høgdebrotet til Gjendesheim, mens jeg gikk Leirungsdalen nedover. I starten var det bare stein og litt mose og lav, men etter hvert ble det mer vegetasjon. Med Tjønnholstind og Kalvehøgden tronende opp på hver siden av dalen, og brusset fra Leirungsåa som renner rolig og i stryk og noen fosser nedover, er det en flott tur. Kvitrende småfugler, snø og bre, vierkratt og vakre fjellblomster er hyggelig følge på veien. Dette kan av og til bli forstyrret av irriterende fluer og mygg, men de hører også til i naturen. Etter ca. åtte timer var jeg ved Gjendesheim – veldig fornøyd og takknemlig.

MITT
FJELL

Inger Skjold Bratli utfordrer Astrid Lyshol Johansen fra Ballstad KFUK-KFUM-speidere til å skrive om sitt fjell eller sin favorittplass til neste nummer av Lederforum.

1 SVARTDALEN: Nordover Svartdalen fra bandet til Leirungsdalen; Svartdalspiggen til venstre og Knutsholstind til høyre.

2 INGER: Austre Leirungstind sett fra Vestre Kalvehøgde, toppen til venstre for armen min. Til venstre i bildet er Knutsholstind og Vestre Leirungstind.

3 TOPPTUR: Noe av utsikten fra toppen av Austre Leirungstind: Vestre Leirungstind, Vesle Knutsholstind, et stykke bak ses Hjelledalsting, Falketind og Knutsholstind.

Foto: Eirik Gripp Bay

TURLEDELSE VINTER

Dette er et emnekurs for ledere som ønsker å bli bedre og tryggere på ta med speiderne på tur i vinterfjellet.

HER KAN DU komme med alle spørsmålene du brenner inne med. For eksempel «Hvordan var det man fant kartreferanse igjen?». Vi kommer til å bevege oss mellom fem og femten kilometer hver dag, og kommer til å ha en «basecamp» i nærheten av Flakavannet, Finse. Vi vil bo i telt og i snøen. Målet er at du skal bli inspirert og ta med deg praktiske tips som du kan bruke i din egen speidergruppe, uansett alder. Et annet mål er at vi på kurset skal ha det komfortabelt, gøy og sikkert.

KURSET STARTER hjemme med forberedelser. Beregn to kvelder til dette. I tillegg brukes en kveld etter kurset til tørking og vedlikehold.

 Ledere i normal fysisk form som har, eller skal ha, en lederfunksjon. Må ha gått på tur med sekk tidligere. Født i '98 og eldre.

 Telt, teltorganisering og levegger. Flatmarksgrop. Skredvurderinger, sikkerhetsvurderinger og veivalg. Redning. Orientering i vinterfjellet. Finne flytende vann. Turledelse og turpedagogikk. Sporløs ferdsel. Utstyr. Beregning av mat og brensel. Skileik og snøleik.

 1.–5. april 2015.

 Finse, i nærheten av Flakavannet.

 Kr. 1000,–.

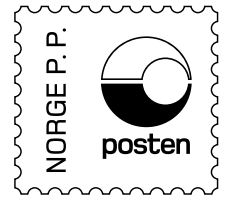
 Innen 11. mars.

KURS OG ARRANGEMENTER HØSTEN 2014 og VÅREN 2015

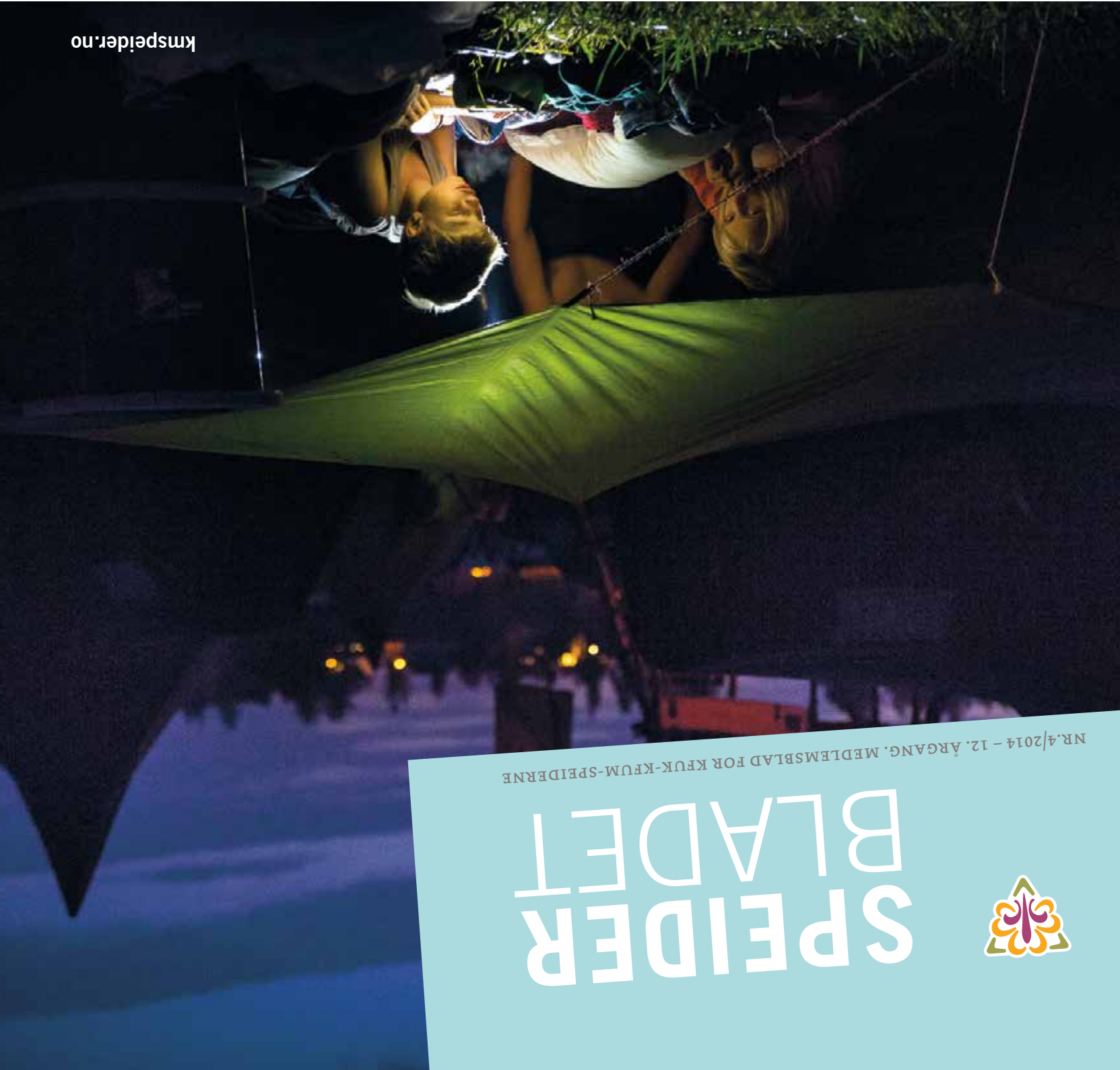
- 1.12. DEN INTERNASJONALE HIV/AIDS-DAGEN**
Programmaterieell finnes på speiderprogram.no.
Merkene selges på speiderbutikken.no.
- UKE 48 FREDSLYSET FRA BETLEHEM KOMMER TIL NORGE**
Se St. Georgsgildene sin nettside sggn.no for transportplan.
- 1.1.2015 FRILUFTSLIVETS ÅR!**
Se norskfriluftsliv.no for oversikt over lokale og nasjonale arrangementer.
- 9.1. HAIKELIGAEN VÅREN 2015.** Ny sesong starter!
- 9.–11.1. ROVERBALL**
Bergen. Født i '98 og eldre. Pris: 580,–.
Påmelding innen 15. desember.
- 1.2. GLOBALAKSJONEN 2014–2015 AVSLUTTES.**
- 13.–15.2. ROVERKONGRESS**
Bergen. Født i '98 og eldre. Pris: 580,–.
Påmelding innen 23. januar.
- 19.–24.2. EVENTYR UTLAND – JENTETUR**
London. Påmelding utgått.
- 22.2. VERDENSTENKEDAGEN**
Programmaterieell finnes på speiderprogram.no.
- 6.–8.3. VINTERTRÅKK**
Mer informasjon finnes på speiderprogram.no.
- 13.–15.3. PATRULJEFØRERTING**
Født i '01–'99. Pris: 1000,–.
Påmelding via kretsen innen 20. februar.
- 28.–1.3. VINTER-ROLAND**
Utsikten. Født '00–'98. Pris: 1600,–.
Påmelding innen 6. mars.
- 29.–1.3. EKSPEDISJON VINTER**
Født '99–'97. Pris: 900,–.
Påmelding innen 6. mars.
- 1.–5.4. TURLEDELSE VINTER**
Født i '98 eller eldre. Pris: 1000,–.
Påmelding innen 11. mars.
- 17.–19.4. LANDSTING**
Bergen.
- 24.–26.4. HOLDNINGER OG HANDLINGER**
Pris: 900,–. Påmelding innen 27. mars.

Arrangementskatalog og arrangementsplan fram til og med sommeren 2015 kan lastes ned fra kmspeider.no under *materieell*. Ny arrangementskatalog for 2015 og fram til sommeren 2016 kommer i Lederforum nr. 1/2015. Se også *kalenderen* på speiderprogram.no.

avsender: Norges KFUK-KFUM-speidere, Postboks 6810. St. Olavs plass, N - 0130 Oslo

kmspeider.no

NR.4/2014 - 12. ÅRGANG. MEDLEMSBLAD FOR KFUK-KFUM-SPEIDERNE

SPEIDER BLADET

